

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาวิธีสอนการศึกษาปฐมวัย 1 จำนวน 2 หมู่เรียน รวมนักศึกษาทั้งหมด 50 คน

เครื่องมือในการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR และรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR สร้างขึ้นจากการประชุมเชิงปฏิบัติการภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานมหาวิทยาลัยกลุ่มราชภัฏภาคเหนือโดยอาจารย์ในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาจาก 8 ราชภัฏภาคเหนือได้รวมกลุ่มกันเพื่อออกแบบรูปแบบการจัดการรู้ของกลุ่มผู้สอนการศึกษาปฐมวัย โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการการและได้ขั้นการสอน 3 ขั้นคือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุปและได้นำเสนอลักษณะรูปแบบที่มีการบูรณาการ CCR ในที่ประชุมเพื่อรับข้อเสนอแนะนำไปปรับใช้ จากนั้นผู้วิจัยจึงประยุกต์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกระบวนการสอนการศึกษาปฐมวัยจนได้รูปแบบของผู้วิจัยเองและได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ไปออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของรายละเอียดของรายวิชาวิธีสอนการศึกษาปฐมวัย 1 ในภาคการศึกษาที่ 1/61 และให้นักวิจัยที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 5 ท่านเป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องเชิงเนื้อหาและกิจกรรมที่บูรณาการแนวคิด CCR

2. แบบประเมินเพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ 2 ฉบับ คือ 1) แบบประเมินรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) โดยให้อาจารย์ที่เป็นนักวิจัยในโครงการ จำนวน 5 ท่านรวมทั้งผู้สอนเป็นผู้ประเมินรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) 2) แบบสะท้อนความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้หลังจากจบกระบวนการจัดการเรียนรู้ซึ่งประเมินทั้ง 2 ฉบับเป็นแบบประเมินที่สร้างขึ้นโดยคณะกรรมการฝ่ายวิชาการโครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานมหาวิทยาลัยกลุ่มราชภัฏภาคเหนือซึ่งมีการนำแบบประเมินเข้าที่ประชุมและปรับปรุงจนได้แบบประเมินสำหรับนักวิจัยโครงการ

3. เครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบด้วย 1) บันทึกการเรียนรู้ (Learning Log) ใช้เก็บข้อมูลระหว่างเรียนซึ่งนักศึกษาจะต้องบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้สะท้อนคิดสะท้อนความรู้สึกล้างจากเรียนเสร็จแต่ละคาบเรียน 2) บันทึกการสอน (Teaching Log) ผู้วิจัยใช้เก็บข้อมูลนักศึกษาโดยการสังเกตแล้วจดบันทึกซึ่งแยกประเด็นการเก็บข้อมูลโดยเน้นแนวคิด CCR ที่ช่วยพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตวิชาชีพครูที่พึงประสงค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เชิงผสมผสาน (Mixed Method) มีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานกระบวนการ จิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาระบบ และกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาระบบพี่เลี้ยงและการวิจัย เป็นฐานมหาวิทยาลัยกลุ่มราชภัฏภาคเหนือและเข้าอบรมกับผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ดังกล่าว

2. ประชุมวิชาการเชิงปฏิบัติการร่วมกับอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือทั้ง 8 แห่งโดย อาจารย์ตัวแทนแต่ละมหาวิทยาลัยจะมีการประชุมกลุ่มสาขาวิชาเดียวกันเพื่อสร้างรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชาและผู้วิจัยถูกจัดอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยเมื่อได้รูปแบบของ กลุ่มสาขาแล้วจึงนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่เข้าร่วมประชุม ปรึกษาสรุปแบบและให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

3. นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบรายละเอียด รายวิชา (มคอ.3) โดยมีการสร้างกรอบกำหนดเนื้อหารายวิชาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ก่อนนำไปสร้างรายละเอียดรายวิชา (มคอ.3) เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ผู้วิจัยรับผิดชอบสอน ในภาคการศึกษาที่ 1 จำนวน 1 รายวิชา คือ รายวิชาวิธีสอนการศึกษาปฐมวัย 1

4. นำแบบประเมินในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการประชุมเครือข่ายการเรียนรู้ของ 8 ราชภัฏภาคเหนือภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานทั้งนี้คณะกรรมการ ฝ่ายวิชาการของโครงการดังกล่าวได้ออกแบบประเมินเพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณทั้งหมด 2 ชุดคือ 1) แบบประเมินรายละเอียดของรายวิชา มคอ.3 2) แบบสะท้อนความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์และผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพคือบันทึก การเรียนรู้และบันทึกการสอนของผู้สอน

5. นำแบบประเมินรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ให้อาจารย์ที่อยู่โครงการวิจัยและพัฒนา ระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาระบบพี่เลี้ยงและ การวิจัยเป็นฐานมหาวิทยาลัยกลุ่มราชภัฏภาคเหนือจำนวน 5 คนเป็นผู้ทำแบบประเมินโดยประเมิน จากการพิจารณารายละเอียดรายวิชาที่ผู้วิจัยสอน (มคอ.3)

ระยะที่ 2 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ไปใช้ทดลอง

นำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ (มคอ. 3) ไปทดลองใช้กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยจำนวน 50 คน ซึ่งการวัดและประเมินผลตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ ในมคอ.3 ของรายวิชา โดยระหว่างเรียนในแต่ละบทเรียนนักศึกษาจะต้องสะท้อนคิดผ่านการเขียน บันทึกการเรียนรู้และผู้สอนจะบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านแบบบันทึกการจัดการเรียนรู้และ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละรายวิชาจะต้องทำแบบสะท้อนความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการ เรียนรู้ของอาจารย์

ระยะที่ 3 การวิเคราะห์และสรุปผล

นำข้อมูลที่เก็บได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อนำไปสรุปและอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนาโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละโดยวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บจากแบบสอบถาม 2 ชุดคือ 1) แบบประเมินรายละเอียดของรายวิชา มคอ.3 2) แบบสะท้อนความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์

ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจำแนกประเด็นการสะท้อนคิดออกเป็นหมวดหมู่ และนำมาตีความ สังเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis)

